

Inhoud

1. VOORWOORD	I
1.1. Inleiding	2
1.2. Begrippenarsenaal	6
1.3. Antwerpen tijdens de vroege jaren zestig	9
<i>Noten</i>	II
2. DE PRECONTEXT	15
2.1. Internationaal	15
2.1.1. Parijs als internationale avant-garde trekpleister	16
2.1.2. Blik op Nederland	17
2.1.2a. Wat gebeurde er in <i>Open het Graf</i>	20
2.1.2b. De nachtmerrie na <i>Open het Graf</i>	23
2.1.3. Jean-Jacques Lebel en de Belgische connectie	25
2.1.4. Achtergrond en invloed van internationale participanten	27
2.1.4a. Bernd Lohaus (1940-2010)	27
2.1.4b. Thom Jaspers (°1940) en Yoshio Nakajima (°1940) ..	29
2.1.5. Blik op het Internationaal Situationisme	38
2.1.6. Grotowski en de Antwerpse happenings	39
2.2. Nationaal	41
2.3. Belgische prehappenings	47
2.4. De invloed van internationale publicaties op het Antwerpse happeninggebeuren	52
<i>Noten</i>	55
3. RECONSTRUCTIE EN ANALYSE VAN DE EERSTE ANTWERPSE HAPPENING (9/07/1965) GEKADERD IN EEN PASSIEVE EN ACTIEVE CONTEXT	71
3.1. Verwarring rond de oorspronkelijke titel	71
3.2. Bezette stad	72
3.3. Letterlijk tijd voor actie	73

3.4.	Kunsthistorische betekenis van <i>een bezette stad II</i>	77
3.5.	<i>Een bezette stad II</i> geprojecteerd.....	78
3.6.	<i>NU HAPPENING!</i> uit het niets?.....	79
3.7.	On film!.....	81
3.8.	De ruimte van het gebeuren.....	82
3.9.	Wat gebeurde er op de Groenplaats.....	84
3.10.	Multi-sense of non-sense?.....	93
3.10.1.	Eerste niveau: Nakajima's politieke positionering tijdens de eerste Antwerpse happening binnen het veld van de internationale performatieve kunst.....	93
3.10.2.	Tweede niveau: Nakajima en het Zen aspect van de happening.....	100
3.11.	Destructie als medium en onderwerp.....	101
3.12.	De toeschouwer als outsider?.....	104
3.13.	Kunsthistorische invloed van <i>NU HAPPENING! van een bezette stad</i>	110
3.13.1.	Nationaal.....	110
3.13.2.	Internationaal: Noord-Zuid verbinding.....	114
3.14.	'Deel II' van <i>een bezette stad III</i>	116
3.15.	De aankondiging van muziek.....	123
3.16.	Verdere ontleding van Vercammens poster <i>NU HAPPENING! van een bezette stad III dancing-music-photography-movies-pantomime and other action</i>	124
3.16.1.	Nakajima's bijnaam (Unbeat).....	127
3.16.2.	Vercammens bijnaam (Nihil).....	128
3.16.3.	Heyrmans bijnaam (Eye).....	130
3.16.4.	Panamarenko's bijnaam (Poval).....	131
3.16.5.	Movies en pantomime?.....	138
	<i>Noten</i>	139
4.	<i>KYRPWWAWAX HAPPENING IN EEN HEERLIJKE NIEUWE STAD IV (6/08/1965)</i>	157
4.1.	De affiche.....	157
4.2.	Imagoverschuiving.....	159
4.3.	Deelnemers, bodyguards en publiek.....	163

4.4.	Verwarring rond de exacte locatie	164
4.5.	Achter het Oostendse gordijn: 'La fotografia come azione e non come contemplazione'	169
	<i>Noten</i>	171
5.	DE DERDE HAPPENING: <i>HAPPENING 6</i> (25/09/1965)	175
5.1.	De affiche	175
5.2.	Thom Jaspers en de Antwerpse happeningscene	178
5.3.	Imago display	179
5.4.	Actie op de Meir	179
5.5.	Deel twee van <i>Happening 6</i>	184
5.6.	Deel drie van <i>Happening 6</i>	186
	<i>Noten</i>	187
6.	DE VIERDE HAPPENING: <i>GODSDIENST, VORST & STAAT</i> (02/10/1965)	191
6.1.	De affiche	191
6.2.	Wat gebeurde er tijdens <i>Happening 7</i>	193
	<i>Noten</i>	195
7.	DE KUNSTKAMER VERSUS <i>HAPPENING IN THE MODERN WORLD</i> (09/10/1965)	197
7.1.	Inleiding	197
7.2.	Ruimtelijke en artistieke situering van de Kunstkamer	197
7.3.	De affiche van de Kunstkamer	199
7.4.	De affiche van <i>Happening in the Modern World</i>	204
7.5.	Wat gebeurde er <i>in the Modern World</i> ?	206
7.6.	Samen onder één dak, de 'pop-groeps-tentoonstelling'	209
	<i>Noten</i>	210
8.	<i>HET LANGE GASMONSTER TERUG IN AKTIE</i> (12/03/1966)	217
8.1.	Tussengeschiedenis	217

8.2.	De affiche van <i>Het lange gasmonster terug in aktie</i>	219
8.3.	Wat gebeurde er tijdens <i>Het lange gasmonster terug in aktie</i>	222
	<i>Noten</i>	225
9.	BESLUIT	227
	GERAADPLEEGDE LITERATUURLIJST	231